

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 12 Aralık 2011
Nr. Ref.: RK168/11

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 83/11

Başvurucu

Kadri Bytyqi

**Özel Dairenin SCEL 09-0009 sayı ve 26 Ekim 2010 tarihli emirnamesinin
Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi.**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Prizren Belediyesine Hoça Mahallesi mukimi Bay Kadri Bytyqi'dir.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu, kendisine 30 Ekim 2010 tarihinde teslim edilen Özel Dairenin SCEL 09-0009 sayı ve 26 Ekim 2010 tarihli emirnamesine itiraz etmiştir.

Dava konusu

3. Başvurucunun isteminin konusu, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 23. maddesi [İnsanlık Onuru], 24. maddesi [Kanun Önünde Eşitlik] ve 55. maddesi [Temel Hak ve Özgürlüklerin Kısıtlanması]'ne göre iddia edilen ihlallerle ilgilidir.

Yasal dayanak

4. Anayasanın 113.7 maddesi, Yasanın 22. maddesi ve İçtüzüğü'nün 56(2) kuralı.

Davanın Mahkemeye geliş biçimi

5. Başvurucu, 20 Haziran 2011 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra "Mahkeme" şeklinde anılacaktır) başvurmuştur.
6. Mahkeme, 21 Haziran 2011 tarihinde Özel Dairenin SCEL 09-0009 sayı 26 Ekim 2010 tarihli emirnamesi ile başvurunun teslim-tesellüm tutanağının birer nüshasını başvurucudan talep etmiştir.
7. Başvurucu, 29 Haziran 2011 tarihinde bu talebe cevap vermiştir.
8. Mahkeme Başkanının 17 Ağustos 2011 tarih ve GJR 83/11 sayılı kararıyla Yargıç Robert Carolan raportör yargıç olarak tayin edilmiştir. Başkanın aynı tarih ve KSH 83/11 sayılı kararı ile Yargıç Altay Suroy başkanlığında, yargıçlar Snezhana Botusharova ve Ivan Čukalović'ten oluşan Ön İnceleme Heyeti görevlendirilmiştir.
9. Başvurucunun istemi 25 Ağustos 2011 tarihinde Özel Daireye bildirilmiştir.
10. 7 Eylül 2011 tarihinde başvuru istemle ilgili yeni cevap sunmuştur.
11. Ön İnceleme Heyeti 25 Kasım 2011 tarihinde raportör yargıcın raporunu görüştüğünden Mahkeme Heyetine istemin kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların özeti

12. Başvurucu, 7 Temmuz 1983 tarihinden 31 Temmuz 1995 tarihine kadar Prizren merkezli NHT "Theranda" şirketinde aşçı olarak görev yapmıştır. Aynı göreve 21 Haziran 1999 tarihinden söz konusu şirket tarafından sözleşmesinin feshedildiği 18 Kasım 2002 tarihine kadar devam etmiştir.
13. HNT "Theranda" şirketinin 21 Ocak 2002 tarihli bildiriminde sözleşme süresinin 20 Ocak 2003 tarihinde dolacak olmasına rağmen 18 Kasım 2002 tarihinde iş ilişkisinin kesileceği haberi verilmiştir.
14. Başvurucunun Kosova Özelleştirme Ajansı hakkında yaptığı şikayete Özel Daire, 26 Ekim 2010 tarihinde SCEL-09-0009 sayılı emirname ile cevap vermiştir. Bu emirnamede 2003/13 sayılı UNMIK yönetmeliğinin 10.6 (a) maddesine göre NHT "Tehrande" şirketinin özelleştirilmesinden elde edilecek gelirin % 20'sinin pay edileceği çalışan listesinde kapsanmayanların itiraz süresinin on gün olduğu ve 13

haziran 2009 tarihinde sürenin dolduğu belirtilmiştir. Başvurucu ise 21 Eylül 2010 tarihinde itiraz dilekçesi sunmuştur. Bu sebepten dolayı başvurunun yasal süre içerisinde itiraz etmeyip gecikme gerekçesini açıklayacak kanıtlar sunması istenmiş, aksi halde, Özel Dairenin kararında belirtildiği üzere, itiraz yerinde bulunmayıp reddedileceği bildirilmiştir.

Başvurucunun iddiaları

15. Başvurucu, Yüksek Mahkeme Özel Dairesinin NHT “Theranda” şirketinin özelleştirilmesinden elde edilecek fonların % 20’sinin pay edileceği çalışanlar listesine kendisini kapsamayarak Anayasa ile güvence altına alınan haklarını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

İstemin kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

16. Başvurucu, Anayasanın 23. maddesi [İnsanlık Onuru], 24. maddesi [Kanun Önünde Eşitlik] ve 55. maddesi [Temel Hak ve Özgürlüklerin Kısıtlanması] ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucunun istemi konusunda bir karara varması için Mahkeme, öncelikle Anayasada belirtilen ve Yasa ile İçtüzükte vurgulanan kabul edilirlilik koşullarını yerine getirilip getirilmediğini ele almak durumundadır.
17. Mahkeme, mevcut davada başvurunun Anayasa, Yasa ve İçtüzükte belirtildiği şekilde yararlanabileceği tüm kanun yollarını tükettiği yönünde kanıt sunmadığını tespit etmiştir.
18. Böyle bir tespit, Özel Dairenin 2003/13 sayılı UNMIK yönetmeliğinin 10.6 (a) maddesine göre NHT “Tehrande” şirketinin özelleştirilmesinden elde edilecek gelirin % 20’sinin pay edileceği çalışan listesinde kapsamayanların itiraz için belirlenmiş yasal süre içerisinde itiraz etme gecikmesine ilişkin kanıt ve gerekçe sunmaya yönelik talebinden kaynaklanmaktadır. özel Dairenin bu istemine başvurunun cevap verdiği yönünde herhangi bir kanıt mevcut değildir. Bu olguya dayanarak başvurunun söz konusu itirazla ilgili kesinleşmiş bir karar henüz almadığı ve Özel Dairenin itirazına gerekçe bildirmek üzere sunmuş olduğu bu imkandan yararlandığına ilişkin bir delil bulunmamaktadır.
19. Başvurucu yararlanabileceği tüm kanun yollarını tükettiğini ilişkin herhangi bir kanıt sunmadığından istemin zamanından önce yapıldığı değerlendirilmektedir.
20. Kanun yollarının tüketilmesiyle ilgili kıstas Yasanın 47.2 maddesinde belirtilmiştir:

Madde 47.2 [Bireysel Başvuru]

“Bireyler, yasa ile belirlenen tüm kanun yollarını tükettikten sonra ancak söz konusu başvurularını yapabilirler”.

21. Mahkeme, kanun yollarının tüketilmesi ilkesinin gerekçesinin, hukuk mahkemeleri de dâhil olmak üzere söz konusu otoritelere olası Anayasa ihlalini önleme veya düzeltmeye fırsat vermek olduğunu vurgulamak ister. Bu kural Kosova hukuk sisteminin olası Anayasal hak ihlalleriyle ilgili etki kanun yolları geliştireceği varsayımından hareketle konulmuştur. Bu, Anayasanın tali özelliğinin önemli bir boyutudur. (bkz. KI 41/09 Priştine AAB-RIINVEST L.C.C. – Kosova Hükümeti davası 21 Ocak 2010 tarihli kabul edilmezlik kararı ve *mutatis mutandis*, AİHM 25803/94 sayılı Selmouni – Fransa davası 28 Temmuz 1999 tarihli kararı).

22. Ancak, başvuru tüm etkin kanun yollarını tüketmiş olsaydı bile yerine getirilmesi gerekli diğer bir kistas ise Yasa ve İÇTÜZÜĞÜN belirlediği süre sınırları içerisinde başvurunun yapılmasıdır.
23. Mevcut davada Özel Dairenin SCEL-09-0009 sayı ve 26 Ekim 2010 tarihli emirnamenin başvurucuya 30 Ekim 2010 tarihinde teslim edildiği açıkça görülmektedir. Başvuru ise 20 Haziran 2011 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurarak 4 aylık başvurma süresini aşmıştır. Öyle ki başvurunun, yasanın 49. maddesinde belirtilen ve 1 Mart 2011 tarihinde dolan süreden sonra yapıldığı ortaya çıkmaktadır.
24. Anayasa Mahkemesi Hakkından Yasanın 49. maddesi şunu açıkça belirlemiştir:

Madde 49 [Süreler]

Başvuru dört (4) aylık süre içerisinde yapılır. Süre, mahkeme kararının başvurucuya telsi edildiği günden işlemeye başlar. Tüm diğer durumlarda karar veya hükmün ilan edildiği tarihten itibaren süre hesaplanır.

25. Bu koşullarda Yasanın 49. maddesi ile İÇTÜZÜĞÜN 36 (b) kuralına göre istemin kabul edilmez olarak reddedilmesi gerekmektedir.
26. Sonuç olarak başvurunun istemi, Anayasanın 113.7 maddesi, Yasanın 47.2 ve 49. maddesi ile İÇTÜZÜĞÜN 36 (a9 ve (b) kuralına göre kabul edilmezdir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113.7 maddesine, Yasanın 47.2 ve 49. maddelerine ve İÇTÜZÜĞÜN 56 (2) kuralına dayanarak Kosova Anayasa Mahkemesinin 25 Kasım 2011 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. İstemin kabul edilmez olarak REDDİNE karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Robert Carolan, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza